

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

Komitet ds. Zrównoważonego Biznesu

Warszawa, 3 czerwca 2026 r.

Pan
Jurand Drop
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów

**Stanowisko Komitetu ds. Zrównoważonego Biznesu Krajowej Izby
Gospodarczej w sprawie projektu uproszczonych Europejskich Standardów
Sprawozdawczości Zrównoważonego Rozwoju (ESRS)**

Szanowny Panie Ministrze,

Komitet ds. Zrównoważonego Biznesu Krajowej Izby Gospodarczej z satysfakcją przyjmuje możliwość przedstawienia opinii w ramach konsultacji prowadzonych przez EFRAG, dotyczących projektu uproszczonych Europejskich Standardów Sprawozdawczości Zrównoważonego Rozwoju (ESRS).

Przedkładane stanowisko stanowi wkład w proces doskonalenia ram raportowania zrównoważonego rozwoju. Komitet konsekwentnie wspiera działania służące zwiększaniu transparentności oraz rozwojowi zrównoważonej gospodarki, dostrzegając jednocześnie potrzebę zapewnienia proporcjonalności wymogów regulacyjnych oraz ich praktycznej wykonalności.

W związku z powyższym przedstawiamy ocenę projektu wraz z uwagami dotyczącymi jego potencjalnych skutków dla przedsiębiorstw funkcjonujących na polskim rynku. Szczegółowe stanowisko zostało zaprezentowane w kolejnych punktach niniejszego dokumentu.

Krajowa Izba Gospodarcza

ul. Trębacka 4, 00-074 Warszawa, tel.: +48 (22) 630 96 00, e-mail: kig@kig.pl, www.kig.pl

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
KRS: 000121136, REGON: 006210187, NIP: 526 000 17 08

1. Ogólna ocena projektu

Projekt uproszczonych ESRS stanowi istotny i potrzebny krok w kierunku bardziej proporcjonalnego raportowania zrównoważonego rozwoju, zgodnego z kierunkiem wyznaczonym przez pakiet Omnibus I. Pozytywnie należy ocenić w szczególności:

- znaczącą redukcję liczby obowiązkowych ujawnień (*datapoints*) (ok. 61%),
- wzmocnienie zasady istotności oraz dopuszczenie podejścia *top-down* w analizie DMA,
- wyraźniejsze rozróżnienie pomiędzy ujawnieniami obowiązkowymi i dobrowolnymi,
- poprawę interoperacyjności z międzynarodowymi standardami raportowania,
- uproszczenie struktury i języka standardów.

Projekt odpowiada na realne problemy zgłaszane przez jednostki raportujące, w tym ryzyko nadmiernego raportowania (*overreportingu*), raportowania zachowawczego (*defensive reporting*) oraz nadmierne obciążenia organizacyjne związane z analizą istotności i gromadzeniem danych w łańcuchu wartości. Jednocześnie należy podkreślić, że uproszczenia nie ograniczają się wyłącznie do redukcji liczby ujawnień, lecz w istotny sposób zmieniają sposób myślenia o raportowaniu ESG, przesuwając punkt ciężkości z danych historycznych na procesy zarządcze, strategię, model biznesowy oraz zarządzanie ryzykami i wpływami.

2. Pozytywne elementy wymagające podkreślenia

a) Wzmocnienie zasady istotności (*materiality*)

Jednoznaczne wskazanie, że jednostka nie powinna (*shall not*) ujawniać informacji nieistotnych, oraz wyraźne podkreślenie, że celem ESRS nie jest zaspokajanie potrzeb każdego indywidualnego użytkownika danych, należy uznać za kluczowe dla praktycznej wykonalności tych standardów. Szczególnie pozytywne jest formalne dopuszczenie podejścia *top-down*, które pozwala ograniczyć analizę do najistotniejszych obszarów i unikać konieczności szczegółowej oceny każdej pojedynczej IRO.

b) *Fair presentation* na poziomie całego oświadczenia

Doprecyzowanie, że zasada rzetelnej prezentacji dotyczy całego oświadczenia o zrównoważonym rozwoju, a nie każdego pojedynczego *datapointu*, ogranicza presję na nadmierną szczegółowość ujawnień oraz sprzyja przygotowywaniu sprawozdań bardziej spójnych, narracyjnych i czytelnych dla użytkowników.

c) Elastyczność w zakresie granic raportowania emisji GHG

Umożliwienie stosowania podejścia kontroli finansowej lub operacyjnej przy określaniu granic raportowania emisji gazów cieplarnianych zwiększa spójność ESRS z praktyką międzynarodową oraz ułatwia raportowanie w złożonych strukturach grup kapitałowych.

d) Ograniczenie podwójnego raportowania

Ograniczenie części powtórzeń pomiędzy ESRS 2 a standardami tematycznymi należy ocenić pozytywnie. W pierwotnej wersji standardów wiele informacji dotyczących strategii, polityk, działań czy celów było ujawnianych równolegle w ESRS 2 oraz w poszczególnych standardach tematycznych, co zwiększało złożoność procesu przygotowania raportu oraz ryzyko niespójności. Przyjęte w projekcie uproszczonych ESRS podejście zmniejsza zakres tych powtórzeń i sprzyja bardziej przejrzystej strukturze raportowania.

Ograniczenie duplikacji ujawnień może w praktyce poprawić czytelność raportów oraz zmniejszyć nakład pracy po stronie przedsiębiorstw. Jednocześnie istotne jest, aby granica pomiędzy zakresem ujawnień w ESRS 2 a standardami tematycznymi była jednoznacznie określona, a zasady stosowania odwołań pomiędzy nimi jasno zdefiniowane, tak aby uproszczenie to nie prowadziło do nowych wątpliwości interpretacyjnych ani nie utrudniało użytkownikom raportów odnalezienia kluczowych informacji.

3. Kluczowe obszary wymagające dalszego doprecyzowania

a) Definicja i zakres pozytywnych wpływów (*positive impacts*)

Projekt uproszczonych ESRS utrzymuje podejście, w którym pozytywne wpływy są ujmowane jako efekty działań ograniczających lub naprawiających negatywne wpływy podmiotów trzecich. Takie ujęcie znacząco zawęża zakres pozytywnych oddziaływań możliwych do identyfikacji i raportowania, prowadząc do dysproporcji pomiędzy raportowaniem negatywnych wpływów i ryzyk a pozytywnych oddziaływań. W praktyce może to osłabiać postrzeganie raportowania ESG jako narzędzia wspierającego tworzenie wartości dodanej i przewag konkurencyjnych przedsiębiorstwa.

Zgodnie z projektem ESRS 1 pozytywnym wpływem nie są działania polegające wyłącznie na ograniczaniu lub naprawianiu negatywnych skutków, z którymi jednostka jest powiązana, natomiast pozytywne wpływy mają dotyczyć efektów działalności, produktów lub usług jednostki oddziałujących na „inną stronę”, przy założeniu braku powiązania jednostki z tymi negatywnymi skutkami. Tak sformułowana definicja rodzi wątpliwości interpretacyjne, w szczególności co do możliwości identyfikowania pozytywnych wpływów w odniesieniu do własnych zasobów i procesów jednostki, takich jak obszary objęte ESRS S1 – Własne zasoby pracownicze oraz ESRS G1 – Postępowanie w biznesie.

W związku z powyższym zasadne wydaje się doprecyzowanie definicji pozytywnych wpływów, w tym jednoznaczne wyjaśnienie znaczenia pojęcia „*another party*”, tak aby było

jasne, czy obejmuje ono wyłącznie podmioty zewnętrzne, czy również osoby lub grupy interesariuszy dotknięte działalnością jednostki, w tym jej własną siłę roboczą.

b) Perspektywy czasowe IRO w analizie DMA

Choć projekt uproszczonych ESRS częściowo upraszcza podejście do perspektyw czasowych wpływów, ryzyk i szans, w praktyce zmiana ta może okazać się niewystarczająca. Wiele wpływów, ryzyk i szans z natury rzeczy ewoluuje w czasie, co może prowadzić do oczekiwania przeprowadzania odrębnych ocen istotności dla każdej perspektywy czasowej, w szczególności na potrzeby procesu weryfikacji.

W celu realnego uproszczenia procesu analizy podwójnej istotności zasadne byłoby jednoznaczne doprecyzowanie, że:

- wystarczające jest przypisanie danemu wpływowi, ryzyku lub szansie jednej dominującej perspektywy czasowej,
- analiza DMA może obejmować łącznie wszystkie przypisane perspektywy czasowe (np. ESRS E1) jedno ryzyko klimatyczne, które zmienia się w czasie, może i powinno być ocenione w ramach jednej analizy DMA, z opisem jego ewolucji w różnych horyzontach czasowych, bez konieczności prowadzenia odrębnych ocen istotności dla każdego z nich,
- bez konieczności przeprowadzania ani dokumentowania odrębnych, szczegółowych ocen lub wyników analizy DMA dla każdej perspektywy czasowej, o ile jednostka nie uzna tego za uzasadnione z punktu widzenia specyfiki danego IRO.

Takie doprecyzowanie byłoby spójne z jakościowym charakterem DMA w uproszczonych ESRS, ograniczałoby ryzyko nadmiernej formalizacji procesu oraz wspierałoby proporcjonalne podejście do oceny istotności, zgodnie z intencją projektowanych uproszczeń.

c) Spójność interpretacyjna i audytowalność analizy podwójnej istotności (DMA)

Uproszczone podejście do analizy podwójnej istotności, oparte w większym stopniu na jakościowej ocenie i profesjonalnym osądzie jednostki, z jednej strony zwiększa proporcjonalność i wykonalność wymogów ESRS, z drugiej jednak może prowadzić do znacznej rozpiętości interpretacyjnej na etapie weryfikacji przez audytora.

Nowa wersja ESRS wzmacnia znaczenie analizy podwójnej istotności jako kluczowego elementu determinującego zakres raportowania. Jednocześnie uproszczono sposób jej przeprowadzania, m.in. poprzez większe oparcie na profesjonalnym osądzie jednostki, możliwość stosowania podejścia *top down* oraz wykorzystywania istniejących danych branżowych, analiz sektorowych i informacji publicznych – podejść, które były już wcześniej dopuszczalne i wspierane w materiałach interpretacyjnych (w szczególności IG 1). Istotnym elementem uproszczeń jest również rezygnacja z części obowiązkowych analiz i metodyk przewidzianych w pierwotnych ESRS, takich jak m.in. obowiązkowe analizy scenariuszowe

dla zmian klimatu, dodatek A do ESRS S1 czy proponowana metoda LEAP dla kwestii środowiskowych. Zmiany te niewątpliwie zmniejszają koszty wdrożenia i zwiększają wykonalność wymogów, jednocześnie jednak przesuwają większą odpowiedzialność na przedsiębiorstwa, ponieważ to jakość i rzetelność przeprowadzonej analizy istotności w jeszcze większym stopniu decyduje obecnie o zakresie i treści raportowania

Brak bardziej precyzyjnych wytycznych dotyczących oczekiwanego poziomu szczegółowości, dokumentowania oraz prezentacji wyników DMA może skutkować odmiennym podejściem audytorów do oceny rzetelności tego procesu. Zwracamy uwagę, że zgodnie z obowiązującym standardem ISAE 3000 (R) kryteria, których zastosowania biegły rewident oczekuje do przygotowania informacji w zakresie zrównoważonego rozwoju przez jednostkę, powinny spełniać cechy: stosowności, kompletności, wiarygodności, neutralności i zrozumiałości. Uprozczone ESRS dopuszczają stosowanie osądu kierownictwa jednostki i subiektywnego podejścia w wielu kluczowych kwestiach sprawozdawczości, np. *fair presentation*, *undue cost or effort*, *'top-down approach'*, *value-chain cap*. Dla niezależnego weryfikatora każdy osąd kierownictwa jednostki rodzi konieczność jego udokumentowania i zweryfikowania, czy nie zachodzą przesłanki błędu lub oszustwa. Ostatecznie skutkować to będzie czasochłonnymi i wyczerpującymi audytami. Mniejsze ustandaryzowanie ESRS spowoduje więcej pracy podczas audytów sprawozdań zrównoważonego rozwoju. W praktyce rodzi to ryzyko licznych korekt poaudytowych, wydłużenia procesu weryfikacji, a w skrajnych przypadkach również kwestionowania jakości analizy istotności, mimo że została ona przeprowadzona w dobrej wierze i zgodnie z intencją uproszczonych ESRS.

Zasadne byłoby rozważenie:

- dalszego doprecyzowania minimalnych oczekiwań dotyczących dokumentowania i uzasadniania wyników DMA,
- zapewnienia większej przewidywalności interpretacyjnej pomiędzy jednostkami raportującymi a audytorami,
- jak najszybsze wydanie standardu dla niezależnych weryfikatorów jednolitego w ramach całej UE wraz ze wskazówkami jego jednolitego stosowania,
- wyraźnego podkreślenia, że DMA oparta na profesjonalnym osądzie, przeprowadzona zgodnie z zasadą proporcjonalności, nie powinna być nadmiernie sformalizowana na etapie audytu.

Takie doprecyzowanie zwiększyłoby pewność regulacyjną jednostek raportujących oraz ograniczyło ryzyko defensywnego raportowania wynikającego z obaw audytowych, pozostając jednocześnie spójne z celem uproszczeń ESRS.

d) Przełożenie uproszczeń na realne zmniejszenie obciążeń

Pomimo znaczącej redukcji liczby ujawnień, istnieje ryzyko, że uproszczenia ESRS nie doprowadzą do faktycznego zmniejszenia liczby danych zbieranych przez

przedsiębiorstwa. Wiele informacji usuniętych z ESRS może być nadal wymaganych w związku z Taksonomią UE, SFRD, oczekiwaniami banków, inwestorów, klientów czy procesami należytej staranności.

Dlatego kluczowe znaczenie ma dalsze wzmacnianie spójności pomiędzy ESRS a innymi regulacjami i potrzebami rynku finansowego, tak aby uproszczenia były odczuwalne nie tylko na poziomie publikowanych raportów, lecz również w praktyce operacyjnej przedsiębiorstw.

e) Przesunięcie ciężaru z raportowania danych na zarządzanie zmianą

Jedną z największych zmian wydaje się przesunięcie akcentu z raportowania danych historycznych na opisywanie sposobu zarządzania przedsiębiorstwem. Znacznie większe znaczenie mają obecnie model biznesowy, strategia, procesy zarządzania, polityki, działania, cele, mierniki monitorowania postępów. I to oceniamy jako bardzo dobry kierunek. Jednak pojawia się pytanie, czy nie prowadzi to do sytuacji, w której zamiast dużej liczby wskaźników przedsiębiorstwa będą przygotowywały bardzo rozbudowane opisy procesów zarządczych i planów działań. Warto ocenić, czy nowe ESRS rzeczywiście ograniczają nakład pracy, czy jedynie przenoszą go na inny obszar. Z drugiej strony to może być szczególnie wartościowe dla inwestorów i instytucji finansowych, ponieważ pokazuje nie tylko aktualny stan przedsiębiorstwa, ale również jego kierunek rozwoju i zdolność do zarządzania ryzykami w przyszłości.

f) Należyta staranność staje się fundamentem całego systemu

W nowej wersji ESRS jeszcze wyraźniej widać powiązanie pomiędzy należyłą starannością a analizą istotności, strategią, celami, działaniami i raportowaniem. Warto jednak zwrócić uwagę na potrzebę doprecyzowania relacji pomiędzy ESRS a CSDDD. Nie jest do końca jasne, jakiego poziomu procesów należytej staranności oczekuje się od przedsiębiorstw, które nie będą objęte obowiązkami wynikającymi z CSDDD.

g) Ocena ryzyka

Raport ESG powinien służyć nie tylko celom regulacyjnym, ale również wspierać ocenę ryzyka przez inwestorów, banki, ubezpieczycieli i partnerów biznesowych. Warto zastanowić się, czy po ograniczeniu liczby ujawnień nadal możliwe będzie porównywanie przedsiębiorstw oraz ocena: ryzyk klimatycznych, ryzyk związanych z wodą, ryzyk związanych z zasobami i GOZ, ryzyk społecznych oraz ryzyk w łańcuchach wartości. Uproszczenie raportowania nie powinno prowadzić do utraty informacji istotnych dla podejmowania decyzji gospodarczych.

Naszym zdaniem warto zachować minimalny wspólny zakres informacji dla najważniejszych obszarów ryzyka. Ograniczenie raportowania informacji nieistotnych jest słuszne, ale raport powinien nadal pozwalać ocenić odporność modelu biznesowego i zdolność przedsiębiorstwa do zarządzania kluczowymi ryzykami ESG.

h) Spójność z Taksonomią UE, SFDR i VSME

Naszym zdaniem jest to jeden z najważniejszych tematów. Jeżeli ESRS mają być podstawowym źródłem informacji o zrównoważonym rozwoju przedsiębiorstw, powinny pozostawać spójne z wymaganiami wynikającymi z Taksonomii UE, potrzebami sektora finansowego (w tym SFDR i innych regulacji) oraz wymaganiami łańcuchów wartości, dla których przewidziano wykorzystanie standardu VSME. W przeciwnym przypadku uproszczenia raportowania mogą skutkować koniecznością przygotowywania dodatkowych zestawień, ankiet i formularzy poza raportem ESG.

To właśnie tutaj będzie można ocenić, czy uproszczenia ESRS są realne. Jeżeli te same dane nadal będą wymagane przez banki, inwestorów, klientów lub inne regulacje, przedsiębiorstwa w dalszym ciągu będą musiały je zbierać. Szczególnie ważne wydaje się potwierdzenie, że zakres danych przewidziany w VSME będzie wystarczający dla potrzeb łańcuchów wartości i sektora finansowego. W przeciwnym razie może dojść do sytuacji, w której MŚP będą raportować zgodnie z VSME, a jednocześnie nadal będą otrzymywały dodatkowe ankiety od dużych klientów, instytucji finansowych i innych uczestników rynku.

i) Powiązanie raportowania ESRS z celami publicznymi i politykami UE

W porównaniu z pierwotną wersją ESRS widoczne jest ograniczenie bezpośrednich odniesień do strategii i celów polityk publicznych UE. Większy nacisk położono obecnie na ocenę istotności, wpływy, ryzyka i szanse oraz ich znaczenie dla przedsiębiorstwa.

Naszym zdaniem warto zastanowić się, czy nie osłabi to jednej z pierwotnych funkcji raportowania ESG, jaką było wspieranie realizacji długoterminowych celów publicznych UE w obszarze klimatu, gospodarki o obiegu zamkniętym, bioróżnorodności czy transformacji energetycznej. Z jednej strony raportowanie powinno koncentrować się na kwestiach istotnych dla przedsiębiorstwa, z drugiej jednak inwestorzy, instytucje finansowe i administracja publiczna wykorzystują te informacje również do oceny postępów gospodarki w realizacji celów strategicznych UE.

Być może warto zachować możliwość odniesienia raportowania do kluczowych polityk i celów UE tam, gdzie mają one bezpośredni związek z danym obszarem raportowania i mogą wspierać ocenę kierunku transformacji przedsiębiorstwa.

j) Odwołanie się w ESRS do dyrektywy w sprawie sprawozdawczości finansowej (dyrektywa 2013/34/UE)

W uproszczonych ESRS pojawiają się odwołania do dyrektywy w sprawie sprawozdawczości finansowej (dyrektywa 2013/34/UE), co nie było praktykowane w aktualnie obowiązujących ESRS. Przykładowo w pkt. 16 ESRS 1 dotyczy uzgodnienia wpływów, ryzyk i szans pomiędzy sprawozdaniem zrównoważonego rozwoju a sprawozdaniem finansowym. Odwołania te dotyczą w szczególności pojęć, zasad oraz struktur wynikających z przepisów krajowych transponujących dyrektywę 2013/34/UE.

Dyrektywy w porządku prawnym UE wymaga implementacji do przepisów krajowych, a zatem każde państwo członkowskie robi to w zakresie własnego porządku prawnego. Ponadto dyrektywy pozostawiają często swobodę w zakresie w jakim są one implementowane do przepisów poszczególnych państw członkowskich. W efekcie konkretna treść i zakres obowiązków wynikających z dyrektywy 2013/34/UE może się różnić między jurysdykcjami. Naszym zdaniem, odwoływanie się w ramach standardów ESRS obowiązujących wszystkie państwa członkowskie UE do przepisów, które nie są jednolicie wdrożone w tychże państwach, będzie rodziło trudności w ich zastosowaniu, interpretacji, a przede wszystkim weryfikacji przez niezależnych audytorów, w szczególności w zakresie zapewnienia porównywalności, spójności oraz audytowalności ujawnień pomiędzy jednostkami działającymi w różnych państwach członkowskich.

k) Stosowanie par. 30 ESRS 1 w powiązaniu do Załącznika A – „Lista tematów”

Zgodnie z zaproponowanym brzmieniem par. 30 ESRS 1 jeżeli istotny wpływ, ryzyko lub szansa dotyczą podtematu, przedsiębiorstwo powinno zgłaszać jedynie istotne informacje dotyczące tego podtematu. Jednocześnie uproszczono poprzednią tabelę AR 16 ESRS 1 łącząc mniejsze jednostki tematyczne z podtematami.

W związku z tym widzimy duże ryzyko jednolitego podejścia do raportowania i zrozumienia jak należy ująć w sprawozdaniu zrównoważonego rozwoju istotne wpływy ryzyka i szanse zidentyfikowane dla (uprzednio mniejszej jednostki tematycznej) „adekwatnej płacy” skoro jest to zagadnienie wymienione w nawiasie i dotyczy podtematu „Warunki płacy”. W takiej sytuacji jednostki zobowiązane są do zaraportowania całości tego podtematu (na co wskazuje brzmienie par. 30 uproszczonego ESRS 1) a zatem również w zakresie innych (uprzednio mniejszych jednostek tematycznych) zagadnień jak równowaga między życiem zawodowym a prywatnym, czas pracy, bezpieczeństwo zatrudnienia i ochrona socjalna. Takie podejście naraża jednostki na raportowanie nieistotnych kwestii zrównoważonego rozwoju wskutek nadmiernego uproszczenia tabeli AR 16 „starego” ESRS 1.

W związku z powyższym zasadne jest doprecyzowanie par. 30 ESRS 1 w taki sposób, aby jednoznacznie wskazać, czy istotność zidentyfikowana na poziomie konkretnego zagadnienia wymienionego w ramach podtematu (np. „adekwatna płaca”) skutkuje obowiązkiem raportowania wyłącznie tego zagadnienia, czy całego podtematu, oraz w jaki sposób należy unikać raportowania kwestii nieistotnych.

l) Propozycje ulepszeń dla AR w rozdziale: 3.2.1. *Impact materiality assessment*

Zgłaszamy następujące propozycje zmian w AR dedykowanych do rozdziału 3.2.1. *Impact materiality assessment*, które pozwolą na jeszcze lepsze stosowanie parametrów oceny istotnych IRO:

- AR 22 *for paras. 40 - 41 (Scale, scope and irremediable character)* - proponujemy dopisać wyjaśnienie zawarte aktualnie w EFRAG IG 1: *Materiality Assessment Implementation Guidance* (pkt. 86) w brzmieniu: *when there is an established scientific*

consensus about the severity of a particular kind of global or localised environmental impact, the undertaking can conclude that it is indeed material without having conducted an in-depth analysis of its scale, scope and irremediability,

- AR 24 for para. 42 (*Engagement with affected stakeholders*) - zwracamy uwagę, że część 3.2.1 dotyczy istotności wpływu zatem błędne jest wskazywanie w tym punkcie „ryzyk” i „szans”. Ponadto zaangażowanie interesariuszy zewnętrznych w ocenę ryzyk i szans w naszej opinii jest bezzasadne, ponieważ nie mają oni wiedzy o poziomie skutków finansowych jednostki,
- Zasadne jest doprecyzowanie AR 24 w ten sposób, aby jednoznacznie odnosił się on wyłącznie do zaangażowania interesariuszy dotkniętych wpływami w kontekście oceny istotności wpływu (*impact materiality*), z wyłączeniem odniesień do ryzyk i szans, które należą do odrębnej analizy istotności finansowej.

m) Rozdział 9.3. *Incorporation by reference*

Możliwość odwoływania się do innych części sprawozdania z działalności lub sprawozdania finansowego nie uległa istotnym zmianom w porównaniu z obowiązującymi obecnie ESRS. Zwracamy jednak uwagę, że projekt standardów dopuszcza odwoływanie się do wskazanych dokumentów pod warunkiem ich opublikowania przed publikacją sprawozdania zrównoważonego rozwoju lub jednocześnie z nim.

W naszej ocenie wymaga doprecyzowania sposób rozumienia pojęcia „przed”, gdyż może ono podlegać rozbieżnym interpretacjom zarówno ze strony jednostek raportujących, jak i podmiotów przeprowadzających atestację. Nie jest bowiem jasne, czy warunek ten obejmuje również dokumenty opublikowane w poprzednich okresach sprawozdawczych, w tym sprawozdania za rok poprzedni lub wcześniejsze lata.

W związku z powyższym postulujemy doprecyzowanie rozdziału 9.3 poprzez jednoznaczne określenie, czy dopuszczalne jest odwoływanie się do dokumentów opublikowanych w poprzednich okresach sprawozdawczych oraz wskazanie horyzontu czasowego, jaki należy uznać za spełniający wymóg publikacji „przed” sprawozdaniem zrównoważonego rozwoju. Pozwoli to zapewnić jednolite stosowanie przepisów oraz ograniczyć ryzyko rozbieżności interpretacyjnych na etapie atestacji.

n) Miernik intensywności (dla emisji gazów cieplarnianych, zużycie wody)

Negatywnie oceniamy usunięcie z mierników w uproszczonych ESRS mierników intensywności zużycia gazów cieplarnianych oraz intensywności zużycia wody. Metodologia tych mierników była bardzo prosta a dane do ich wyliczenia dostępne dla każdego przedsiębiorstwa (wielkość gazów cieplarnianych / zużycie wody podzielone przez przychody ze sprzedaży produktów i usług).

Wielkości emisji gazów cieplarnianych zależą od wielu czynników co powoduje, że nawet przedsiębiorstwa działające w tej samej branży mogą generować emisje na różnych poziomach. Zatem są to wartości nieporównywalne. Dopiero wskaźnik intensywności, czyli porównanie danej wielkości z wartością generowanych przychodów pozwala dokonać porównań i wyciągać wnioski, które są niezbędne użytkownikom sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, tj. inwestorzy, banki, ubezpieczyciele.

Postulujemy o ponowne wprowadzenie do uproszczonych ESRS mierników intensywności emisji gazów cieplarnianych oraz zużycia wody, co najmniej jako mierników rekomendowanych.

4. Wnioski końcowe

Projekt uproszczonych ESRS zasługuje na ogólne poparcie jako istotny krok w kierunku bardziej proporcjonalnego, wykonalnego i użytecznego raportowania zrównoważonego rozwoju w ramach CSRD. Zaproponowane zmiany w sposób realny odpowiadają na problemy zgłaszane przez jednostki raportujące, w szczególności w zakresie nadmiernego raportowania, *defensive reporting* oraz wysokich kosztów organizacyjnych związanych z analizą podwójnej istotności i gromadzeniem danych w łańcuchach wartości.

Uproszczone ESRS w istotny sposób zmieniają paradygmat raportowania ESG, przesuwając punkt ciężkości z szerokiego zestawu danych historycznych na kluczowe procesy zarządcze, analizę podwójnej istotności (DMA), strategię, model biznesowy, zarządzanie wpływami, ryzykami i szansami oraz zdolność przedsiębiorstwa do realizacji celów i zarządzania transformacją. Kierunek ten należy ocenić pozytywnie jako bardziej zgodny z potrzebami inwestorów, instytucji finansowych oraz innych użytkowników informacji ESG, pod warunkiem zachowania odpowiedniego poziomu porównywalności i audytowalności ujawnień.

Jednocześnie skala uproszczeń powoduje, że kluczowym czynnikiem powodzenia nowego podejścia staje się profesjonalny osąd jednostki oraz odpowiedzialność organów zarządczych za jakość, spójność i uzasadnienie wyników analizy podwójnej istotności. W tym kontekście szczególnego znaczenia nabiera potrzeba:

- doprecyzowania definicji i zakresu pozytywnych wpływów, tak aby umożliwić ich identyfikację również w odniesieniu do własnych zasobów i procesów jednostki (w tym obszarów ESRS S1 i ESRS G1),
- jednoznacznego uproszczenia podejścia do perspektyw czasowych IRO, tak aby DMA nie była nadmiernie obciążona formalnymi i wielowariantowymi analizami,
- zapewnienia większej spójności interpretacyjnej i przewidywalności audytowej DMA, w szczególności poprzez doprecyzowanie minimalnych oczekiwań w zakresie dokumentowania i uzasadniania profesjonalnego osądu.

Ważnym warunkiem skuteczności uproszczonych ESRS będzie również to, czy redukcja obowiązkowych ujawnień przełoży się na realne zmniejszenie obciążeń operacyjnych przedsiębiorstw. W tym kontekście kluczowe znaczenie ma dalsze wzmacnianie spójności ESRS z Taksonomią UE, SFDR, potrzebami sektora finansowego oraz standardem VSME, tak aby uproszczenia nie prowadziły do równoległego funkcjonowania raportu ESG i dodatkowych ankiet lub zestawień wymaganych przez banki, inwestorów i klientów w łańcuchach wartości.

Z perspektywy użyteczności informacji dla rynku finansowego istotne jest również zachowanie minimalnego, wspólnego zakresu danych umożliwiających ocenę kluczowych ryzyk ESG oraz porównywalność przedsiębiorstw. W tym kontekście zasadne wydaje się m.in. ponowne rozważenie roli prostych mierników intensywności (np. dla emisji gazów cieplarnianych i zużycia wody), które – przy niewielkim koszcie wdrożenia – znacząco zwiększają wartość analityczną raportów dla inwestorów i instytucji finansowych.

Podsumowując, uproszczone ESRS stanowią solidną podstawę do bardziej proporcjonalnego i jakościowego raportowania ESG. Ich powodzenie będzie jednak w dużej mierze zależało od:

- precyzyjnego doprecyzowania kluczowych obszarów interpretacyjnych (DMA, pozytywne wpływy, *incorporation by reference*, AR),
- zapewnienia spójności regulacyjnej z innymi ramami UE,
- oraz utrzymania równowagi pomiędzy elastycznością a porównywalnością i audytowalnością ujawnień.

Spełnienie tych warunków pozwoli osiągnąć podstawowy cel uproszczonych ESRS: realne zmniejszenie *burden of reporting* przy jednoczesnym zachowaniu wysokiej jakości, wiarygodności i decyzyjnej użyteczności informacji o zrównoważonym rozwoju.

Z poważaniem

Beata Kozyra

Wiceprzewodnicząca ds. Raportowania
Zrównoważonego Rozwoju Komitetu
ds. Zrównoważonego Biznesu
Krajowej Izby Gospodarczej

Stanowisko zostało przygotowane z udziałem następujących Członków Komitetu Krajowej Izby Gospodarczej ds. ESG:

Anna Ławniczak

Jolanta Okońska-Kubica

Kamila Wosińska

Robert Adamczyk

Jan Bondaruk

Paweł Dudojc

Igor Mitroczuk